

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ (ΕΛΤΕ)

Αθήνα 15 Νοεμβρίου 2023

Αριθμός Γνωμοδότησης 120 / 2023

Α Τ Ο Μ Ι Κ Η

Γνωμοδοτών: Βασίλειος Καραγεώργος Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Έγγραφο ερωτήματος : Το υπ' αριθ. πρωτ. 2949 οικ/25-10-2023 έγγραφο ερώτημα της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) που υπογράφεται από τον Πρόεδρό της.

Περίληψη ερωτήματος:

1.Ερωτάται, εάν δύναται η ΕΛΤΕ να καταβάλει την αιτουμένη από τα μέλη του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης(ΣΛΟΤ) αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις μέχρι σήμερα μη αποζημιούμενες συνεδριάσεις του ΣΛΟΤ.

Στο ανωτέρω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί ως ακολούθως:

Ιστορικό

2.Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα αναφερόμενα σε αυτό έγγραφα προκύπτει το εξής ιστορικό:

Με την υπ'αρ. 144/2^ο /11-01-2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΤΕ ορίστηκαν τα μέλη για τη συγκρότηση του ΣΛΟΤ με τριετή θητεία που εκκίνησε από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του ΔΣ της ΕΛΤΕ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 62/7-2-2018). Στις 6-2-2021 έληξε η ανωτέρω θητεία των μελών του ΣΛΟΤ.

Με την υπ'αρ. 2/81150/ΔΕΠ/ 2016 απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών καθορίστηκε η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών του ΣΛΟΤ με ισχύ ένα έτος πριν από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 60 /5-2-2016).

Ακολούθως, με την υπ'αρ. 195/2^ο/26-02-2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΤΕ ορίστηκαν τα μέλη για τη συγκρότηση του ΣΛΟΤ με τριετή θητεία που εκκίνησε από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του ΔΣ της ΕΛΤΕ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 210/18-3-2021).

Με την υπ'αρ. 181724/ΕΞ2022 απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών καθορίστηκε η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών του ΣΛΟΤ με ισχύ ένα έτος πριν από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 1175/17-12-2022) μέχρι τις 17-03-2024.

Η τελευταία απόφαση εκδόθηκε κατόπιν της υπ'αρ. 600οικ/1-3-2022 απόφασης του ΔΣ της ΕΛΤΕ με την οποία η ΕΛΤΕ εισηγήθηκε στον Υπουργό την έκδοση απόφασης ορισμού αμοιβής των μελών του ΣΛΟΤ.

Με βάση τα ανωτέρω, παραμένει σε εκκρεμότητα η καταβολή της αποζημίωσής των μελών που ορίστηκαν στις 18.3.2021, από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του ΣΛΟΤ για το διάστημα από τις 18.3.2021 και μέχρι τις 16.12.2021.

Τα μέλη του ΣΛΟΤ στις 5/8/2023 (αρ. πρωτ. ΕΛΤΕ 2434/5/9/2023) απέστειλαν αίτημα καταβολής της αποζημίωσης που δικαιούνται για το ανωτέρω διάστημα, καθώς το ΣΛΟΤ συνεδρίαζε κανονικά από τον Μάρτιο έως και τον Δεκέμβριο του έτους 2021, πραγματοποιώντας τουλάχιστον τέσσερις (4) συνεδριάσεις ανά μήνα.

Κατόπιν τούτων, ερωτάται αν δύναται η ΕΛΤΕ να καταβάλει την αιτούμενη από τα μέλη αποζημίωση για την συμμετοχή τους στις μέχρι και σήμερα μη αποζημιούμενες συνεδριάσεις.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στα άρθρα 1 παρ.1 και 4 του ν.3148/2003(Α'136/5-6-2003) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων" (Ε.Λ.Τ.Ε.) με έδρα την Αθήνα και σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας λειτουργίας των επιχειρήσεων με την εφαρμογή λογιστικής τυποποίησης και τη διασφάλιση της ποιότητας των λογιστικών ελέγχων.

Άρθρο 4

Συμβούλιο λογιστικής Τυποποίησης

1. Το Σ.Λ.Ο.Τ. είναι πενταμελές και αποτελείται από έναν Αντιπρόεδρο της Ε.Λ.Τ.Ε. ως Πρόεδρο και τέσσερις ειδικούς επιστήμονες οι οποίοι έχουν υψηλό επίπεδο θεωρητικής κατάρτισης στη Λογιστική και μακροχρόνια πείρα πρακτικής εφαρμογής

της Ένας, τουλάχιστον, εκ των ανωτέρω επιστημόνων απαιτείται να είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο της Λογιστικής.

Τα μέλη του Σ.ΛΟ.Τ. ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. για τριετή θητεία.

2. Το Σ.ΛΟ.Τ. γνωμοδοτεί σε θέματα λογιστικής τυποποίησης, τα οποία παραπέμπονται σε αυτό με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. και σε προθεσμία που ορίζεται με αυτήν. Τα θέματα αυτά είναι ιδίως:

α) Η κατάρτιση, η αναθεώρηση ή η τροποποίηση του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων, με σκοπό την προσαρμογή τους στις εξελίξεις της επιστήμης και της πρακτικής.

β) Ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία της γενικής ή κατά στάδια υποχρεωτικής εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από τις οικονομικές μονάδες ή από κατηγορίες αυτών.

γ) Η έκδοση οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

3. Στα θέματα, που αναφέρονται στην περίπτωση α', της προηγούμενης παραγράφου το Σ.ΛΟ.Τ. γνωμοδοτεί αφού προηγηθεί μελέτη και εισήγηση του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος. Η ανάθεση της μελέτης στο Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. και η σχετική εισήγηση υποβάλλεται σε αυτή μέσα σε εύλογη προθεσμία που τάσσεται με την ίδια απόφαση.

Αν η εισήγηση του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος δεν υποβληθεί μέσα στην προθεσμία που τίθεται κατά περίπτωση το Σ.ΛΟ.Τ. γνωμοδοτεί χωρίς την εισήγηση.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., μπορεί να ανατίθεται, σε επιτροπές ή ομάδες εργασίας που συνιστώνται με όμοια απόφαση ή σε εμπειρογνώμονες ή συμβούλους η μελέτη και η επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων λογιστικής τυποποίησης. Η εποπτεία του έργου των επιτροπών ή ομάδων εργασίας ασκείται από το Σ.ΛΟ.Τ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. καθορίζεται η αποζημίωση των προσώπων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.».

4. Στο άρθρο 904 του ΑΚ ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 904

Όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια...».

5. Στα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου ΑΚ ορίζονται τα εξής:
« Άρθρο 105

Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης, που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το δημόσιο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπουργών.

Άρθρο 106

Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους.».

Ερμηνεία-υπαγωγή διατάξεων

6. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις προκύπτουν τα ακόλουθα :

Σε περίπτωση παροχής και αποδοχής υπηρεσιών κατόπιν εντολής ΝΠΔΔ χωρίς, όμως, την καταβολή της προβλεπόμενης από το νόμο αμοιβής, το ΝΠΔΔ προς το οποίο παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες καθίσταται πλουσιότερο κατά το ποσό αυτό με αντίστοιχη ζημία των προσώπων που παρείχαν τις υπηρεσίες αυτές . Την ωφέλεια αυτή έχει υποχρέωση να αποδώσει, κατά τις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις του άρθρου 904 ΑΚ, στα πρόσωπα που παρείχαν τις υπηρεσίες τους (ΑΠ 72/2023).

7. Περαιτέρω, σε περίπτωση που, κατ'εντολή δοθείσα στο πλαίσιο άσκησης δημοσίας εξουσίας από ΝΠΔΔ, παρασχέθηκαν υπηρεσίες σε αυτό για τις οποίες δεν καταβλήθηκε νόμιμη αμοιβή, λόγω παράλειψης ενέργειας που είχε ως συνέπεια την μη έγκαιρη έγκριση καταβολής της αποζημίωσης, το ΝΠΔΔ που ευθύνεται για την παράλειψη έχει υποχρέωση να καταβάλει ως αποζημίωση την αμοιβή που θα είχε καταβάλει εάν δεν μεσολαβούσε η παράλειψη κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 Εισαγωγικού Νόμου του ΑΚ.(ΣτΕ 540/2021).

8. Εν προκειμένω, τα μέλη του ΣΛΟΤ παρείχαν τις νόμιμες υπηρεσίες τους, κατ'εντολή της ΕΛΤΕ, κατά το διάστημα από τον Μάρτιο έως και τον Δεκέμβριο του 2021, χωρίς , όμως να τους καταβληθεί η προβλεπόμενη από την υπ' αρ. 181724/ΕΞ2022 απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών αποζημίωση, διότι η απόφαση αυτή δεν είχε αναδρομική ισχύ πέραν ενός έτους από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τούτο

οφείλεται σε παράλειψη έγκαιρης αποστολής της εισήγησης της ΕΛΤΕ στον Υπουργό για την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης.

Συνεπώς, κατ'εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων των άρθρων 904 ΑΚ, 105 και 106 Εισ. Ν ΑΚ, η ΕΛΤΕ(ΝΠΔΔ) υποχρεούται να καταβάλει στα μέλη του ΣΛΟΤ την προβλεπόμενη από την υπουργική απόφαση αποζημίωση και για το διάστημα που δεν καλύπτεται από την ετήσια αναδρομική ισχύ της.

Συμπέρασμα

9. Κατόπιν τούτων, στο ανωτέρω ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι:

η ΕΛΤΕ υποχρεούται να καταβάλει στα μέλη του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) την προβλεπόμενη από την υπ'αρ. 181724/ΕΞ2022 απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις μέχρι σήμερα μη αποζημιούμενες συνεδριάσεις του ΣΛΟΤ.

Βασίλειος Καραγεώργος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους